

Вимоги щодо застосування засобів захисту рослин в межах та за межами населеного пункту

Згідно Закону України «Про захист рослин» ст. 4 та ст. 21 є обов'язковим здійснення заходів, щодо захисту рослин підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами діяльність яких пов'язана з користуванням землі та вирощуванням сільськогосподарської продукції.

Згідно Державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.001-98 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» :

Застосування для захисту зелених насаджень у населених пунктах

1. Забороняється застосування пестицидів для захисту зелених насаджень на територіях лікувально-профілактичних і дитячих установ, спортивних майданчиків, підприємств харчової промисловості, а також усередині густонаселених житлових кварталів.

2. Застосування пестицидів для захисту зелених насаджень в межах села дозволяється тільки з 22 до 7 часів ранку, а за межами населеного пункту всі роботи з пестицидами слід проводити в ранні ранкові (до 10) і вечірні (18—22) години при мінімальних висхідних повітряних потоках. Як виняток, допускається проведення обробок у денні години у похмурі і прохолодні дні з температурою навколишнього повітря нижче +10 ° С.

3. Забороняється обробка парків і зелених насаджень в населених пунктах і в радіусі 1000 м. навколо них стійкими і високотоксичними пестицидами, а також препаратами, що мають неприємний запах і здатні змінювати колір оточуючих предметів.

4. Обробка рослин та інших об'єктів повинна здійснюватись суворо за показаннями з обов'язковим врахуванням економічної межі шкідливості, ступеню розвитку хвороб рослин і бур'янів, а також прогнозу погоди.

5. Для обробки індивідуальних садів і городів в межі населеного пункту дозволяється застосування тих пестицидів, які дозволені для роздрібного продажу населенню "Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні" і Доповненнями до нього.

З метою зменшення пестицидного навантаження в межах населеного пункту застосовувати біологічні методи боротьби з шкідниками (додаток додається)

6. Всі роботи з пестицидами і протруєним насіннєвим матеріалом обов'язково реєструються в спеціальних журналах

7. Перед проведенням обробок об'єктів, розташованих в межі або поблизу населених пунктів, необхідно встановити попереджувальні знаки та оповістити людей про майбутні роботи і строки, протягом яких забороняється перебування людей в обробленій зоні (за два дні до початку захисних хімічних заходів повідомляти сільську раду, пасічників та інших зацікавлених осіб).

8. Роботи необхідно проводити в безвітряну погоду. При швидкості вітру більше 4 м/с обприскування не допускається.

9. У масштабі села забороняється повсюдна, одночасна обробка рослин однотипним препаратом, яка може обумовити масове надходження в атмосферне повітря населених пунктів аерозолі та парів токсиканта. Такі ситуації регулюються календарним графіком робіт, чергуванням асортименту препаратів в період інтенсивних обробок.

10. Забороняється залишати пестициди та отруєні принади без охорони в місцях застосування, на польових станах, індивідуальних господарствах і інших місцях.

11. До роботи з пестицидами допускаються особи, що пройшли медичний огляд, спеціальну підготовку та мають відповідні посвідчення, допуск та наряд на виконання робіт з пестицидами відповідно до "Порядку одержання допуску (посвідчення) на право роботи, пов'язаної з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею пестицидами і агрохімікатами" (затв. Постановою Кабінету Міністрів України N 746 від 18.09.95).

В межах населеного пункту дозволяється обприскування ранцевими обприскувачами при швидкості вітру до 4 м/с, а за межами обприскування вентиляторними і штанговими обприскувачами допускається при швидкості вітру до 3 м/с (дрібнокрапельне) і 4 м/с (крупнокрапельне).

12. Зона санітарного розриву від населених пунктів, тваринницьких комплексів, місць проведення ручних робіт по догляду за сільгоспкультурами, водойм і місць відпочинку при вентиляторному обприскуванні повинна бути не менше 500 м, при штанговому і гербізації дощуванням — 300 м.

При застосуванні аерозольних генераторів регульованої дисперсності (Соло та Чеферелі) санітарно-захисні зони повинні відповідати вимогам, зазначеним в інструкції для даного виду апаратури; обробка посівів у цих зонах допускається при напрямку вітру від населених пунктів і інших об'єктів, що підлягають санітарному захисту.

Працюючі з пестицидами повинні суворо дотримуватись правил особистої гігієни. Під час робіт забороняється їсти, пити, курити.

До виконання роботи з пестицидами і агрохімікатами не допускаються особи віком до 18 років, вагітні жінки, жінки, що годують дітей особи, що мають медичні протипоказання за станом здоров'я, а також особи, зазначенні у переліку важких робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, визначених МОЗ. Діти шкільного та дошкільного віку не допускаються до роботи з пестицидами і на оброблених ними площах.

13. Керівники фермерських господарств, приватні підприємці зобов'язані надавати в розпорядження працюючих з пестицидами засоби механізації, спеціальний одяг і спецвзуття, засоби захисту рук, органів дихання, зору, проводити навчання правилам техніки безпеки відповідно до вимог ГОСТ 12.0.004-90. Тривалість роботи з пестицидами першого і другого класів небезпеки не повинна перевищувати 4 години, з іншими — 6 годин на добу (з доробкою іншої частини робочого дня на операціях, не пов'язаних із застосуванням пестицидів).

14. Місцеві органи державної виконавчої влади разом з іншими зацікавленими підприємствами і установами організують та проводять заходи щодо санітарно-гігієнічного та медичного забезпечення робіт, пов'язаних з застосуванням пестицидів у відповідності з чинним законодавством.

15. Категорично забороняється приготування розчинів пестицидів вдома, та рухатись з заправленим обприскувачем через населений пункт.

16. Не допускається проведення ручних робіт на оброблених ділянках пестицидами після випадання опадів напередодні запланованого строку виходу на роботу і при температурі повітря вище 20 °С. У цих випадках строки виходу збільшуються на одну добу, ручні роботи слід проводити після механізованого розпушування ґрунту.

17. Посадові особи спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин мають право розглядати справи та накладати адміністративне стягнення на осіб, винних у порушенні законодавства про захист рослин.

18. Машини та апарати, які використовують для застосування пестицидів, повинні знаходитися в спеціально відведених місцях під навісом або в спеціальних приміщеннях.

19. Особи, що контактують із пестицидами зобов'язані використовувати справні засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до ступеню небезпечності пестициду, рекомендованих заходів безпеки при виконанні дій з препаратами (див. п. 1.16) та вимог інструкцій по їх безпечному застосуванню.

20. Вибір ЗІЗ і контроль за дотриманням правил їх використання забезпечують особи, відповідальні за проведення робіт з пестицидами. Комплект ЗІЗ — спецодяг, спецвзуття, рукавиці, рукавички, захисні окуляри, респіратори або протигази повинні бути підібрані індивідуально.

Після роботи засоби індивідуального захисту знімають у такому порядку: рукавички, не знімаючи з рук, миють у 5 % розчині соди (500 г кальцинованої соди на відро води), промивають їх водою, після чого знімають захисні окуляри та респіратор, спецвзуття, халат, головний убір. Окуляри респіраторів протирають 5 % розчином кальцинованої соди; знімають рукавички і миють руки з милом.

На сьогоднішній день фірми-виробники за утилізацією тари перераховують кошти Українському Центру поводження з небезпечними відходами при Міністерстві охорони навколишнього природного середовища. Для отримання заявки на вивезення порожньої тари з-під використаних пестицидів потрібно зробити заявку в Центр по електронній пошті (nepnv01@ukr.net). Кількість тари, місце завантаження узгоджуються з даною контактною особою. Вивіз тари проводиться на безоплатній основі.

21. Тару з-під ртутьорганічних препаратів знешкоджують однією із дегазуючих сумішей:

- 20%-ним розчином хлорного заліза;
- перекисом водню, 70%;
- 5%-ним розчином марганцевокислого калію, підкисленою соляною кислотою (5 мл/л);

При цьому тару заповнюють однією з сумішей і залишають на 5-6 годин, суміш періодично перемішують. Після знешкодження відпрацьовані розчини виливають в очисні споруди, тару промивають водою і піддають сушінню.

22. Тару з-під хлорсуміші промивають 10%-ним розчином хлорного вапна, або пропарюють і залишають у перекинутому положенні (отвір на відстані 10 см. від землі).

23. Миття підлоги і прибирання приміщень здійснюють 5-10%-ними нагрітими водяними розчинами технічних миючих засобів.

Перелік препаратів дозволених до застосування та роздрібного продажу населенню на 2016 рік:

Біопрепарати:

Агат 25-К, ПА; Азотофіт-т; Байкал ЕМ-1 У; Бітоксимацилін-БТУ; ЕМ-1 Ефективні Мікроорганізми, р.; Лепідоцид-БТУ, р. Мікробіологічне добриво (продукція серії Байкал ЕМ), р.; Мітігейт, в.р.; Органік-Баланс, р.; Триходерма бленд Bio-Green Vscrozyme TR.KC; ТрихоПлант, КС та інші.

Інсектициди і акарициди:

Актара, к.с.; Актара, в.г.; Актеллік, к.е.; Антиколорад, к.с.; Антихрущ, к.с.; Антижук-Гідро, РК; Біотлін, РК; Блискавка, к.е.; Бомбардир, в.г.; Броня, т.к.с.; Варант 200 в.р.к.; Дантоп 50, в.г.; Децис Профі, в.г.; Енвідор 240, SC, КС; Енжіо, к.с.; Зеніт, РК; Ініціатор 200, ТБ; Ін Сет, ВГ; Кайзо, в.г.; Каліпсо, Спрей AL, КР; Каліпсо, к.с.; Карате Зеон, мк.с; Когінор, 200 SL, РК; Коннект, 112, 5 SC, КС; Конфідор, 200 SL, РК; Конфідор Екстра, ВГ; Конфідор Максі, ВГ; Кораген 20, КС; Люфокс 105 ЕС, к.е.; Марш, КС; Матадор, т.к.с.; Матадор Гранд, ТН; Матадор Супер, ЗП; Матч, к.е.; Медве-Д-Крах, ПЗ; Моспілан, ВП; Нупрід 200, КС; Нупрід 600, ТН; Оперкот, з.п.; Препарат 30-В, к.е.; Престиж, 290 FS, ТН; Провадо, 2,5 PR, фабричний стрижень; Проклейм 5 SG, РГ; Протеус, 110 ОД, МД; Проти колорад, в.р.к.; Ратибор, РК; Рімон, 10, к.е.; Рінкон, ВГ; Санмайт, ЗП; Селест Топ, 312,5 FS, ТН; Смерть жукам ВГ; Тарнек, РК; ФАС, КЕ; Фастак, КЕ; Цветолюкс, РК; Цезар, к.е.; Шедевр КС.

Фунгіциди:

Альфа-Мідь, ЗП; Альєтт 80 WP, ЗП; Блу Бордо, в.г.; Бордо МК, ВП; Дітан М-45 ЗП; Джек Пот, КЕ; Ефатол з.п.; Захисник, КС; Захист, ЗП; Інфініто 61 SC, 687,5 к.с.; Квадріс Топ 325, КС; Квадріс 250 SC, к.с.; Консенто 450 SC, к.с.; Коронет 300 SC, КС; Купроксат, КС; Максим 025 FS, т.к.с.; Медян Екстра 350 SC, к.с.; Метаксил, ЗП; Метеор з.п.; Превікур Енерджі 840 SL; Ридоміл Голд МЦ 68, в.г.; Сапроль к.е.; Свіч 62,5 в.г.; Скор 250 ЕС, к.е.; Стробі, в.г.; Тайтл 50 в.г.; Танос 50 в.г.; Тату к.с.; Тельдор 50 WG, в.г.; Тіовіт Джет 80 WG в.г.; Топаз 100 ЕС, к.е.; Топсін М ЗП; Фітал РК; Фітофторин, з.п.; Флінт 50 WG ВГ; Фундазим ЗП; Хорус 75 WG, ВГ; Цілитель, ЗП; Чарівник, ЗП; Чемп, ВГ; Чемпіон, ЗП; Чемп Ультра DR, ВГ.

Гербіциди:

Агролан, РК; Антибурян, РК; Барклей Галлап 360 в.р.к.; Бельведер, КС; Бетанал Експерт к.е.; Гезагард 500 FW, РС к.с.; Гліфоган 480 в.р.; Гліфос Дакар в.г.; Гліфосатін, РК; Гоал 2Е, КЕ; Гольф, ВГ; Грінфорт ІГ 480, РК; Дербі к.с.; Домінатор 360, РК; Дуал Голд 960 ЕС; Екстраклін 607, РК; Зенкор Ліквід 600 SC, КС; Клінік в.р.; Клір 480 SL, РК; Командир, КЕ; Лазурит Супер, МЕ; Лінтур 70 WG, в.г.; Лонтрел Гранд в.г.; Макстар, КЕ; Мастак, РК; Метис, РК; Містраль, ВГ; Оберіг, КЕ; Пантера к.е.; Протибурян, РК; Райдон в.р.; Раундап макс, РК; Раундап Подвійна Дія, в.р.; Селект 120 к.е.; Селеніт, КЕ; Селефіт, КС; Софіт, КС; Старане Преміум 330 ЕС, к.е.; Суперклін 480, РК; Торнадо РК; Тотріл 225 ЕС, к.е.; Ураган Форте 500 SL, в.р.к.; Фюзілат Форте 150 ЕС, к.е.; Чистопол РК; Шедов, КЕ.